Træning

Boxer-klubbens koncepter for træning i gruppe A-B-C

Boxer-klubben

SPECIALKLUB UNDER DANSK KENNEL KLUB

Forord

Dette træningshæfte er udarbejdet af Boxer-klubbens Brugshunderåd, for at give klubbens medlemmer, samt de lokale trænere i grupperne et godt udgangspunkt for uddannelse af boxere.

De forskellige øvelser og træningsfaser er beskrevet på baggrund af rutinerede hundeføreres egne erfaringer. Alle øvelser er gennemprøvet og har vist gode resultater, såvel til den daglige lydighed som ved prøver og konkurrencer.

Det er vigtigt at huske på, at vi ikke har med robotter at gøre, men med levende dyr, som ikke altid opfører sig „efter bogen“. Det er umuligt at give svaret på alle gode spørgsmål i dette hæfte. Brug derfor den viden, der findes i Boxer-klubbens lokale grupper.

De beskrevne øvelser er således forslag baseret på gode erfaringer, men må ikke betragtes som ufravigelige regler. Improvisation er naturligvis tilladt og vil i mange sammenhænge også være nødvendigt.

Boxer-klubbens Brugshunderåd og bestyrelse takker alle, der har bidraget til udarbejdelsen af dette hæfte. Det er vores håb, at vi hermed har skabt et godt grundlag for at fremme interessen for og kvaliteten af uddannelsen af boxere.

Jan Anderschou
Formand

Indhold

Grundlæggende teori 4
Hundens sanser 4
Hundens adfærd 5
Hundens udviklingsfaser 6
Kommunikation 7

Hvalpemotivation 8

Grundlæggende sportræning 12
Startstedet 13
Sporsøg 13
FASE 1 Indlæring af kommandoen “SØG” 13
FASE 1 Følg langsiden til genstanden 15
FASE 3 Indlæring af knæk 16
FASE 4 Rutinetræning 17

Grundlæggende lydighedstræning 18
Indkald 19
Siddeøvelse 21
Afdækning 23
Skud 25
Lineføring / Fri ved fod 25
Apportering 27
Spring 32
Fremadsendelse 35
Halsgivning og rondering 36

Grundlæggende beskyttelsesarbejde 37
FASE 1 Opbygning af forsvardrift 38
FASE 2 Kanalisering af forsvarsadfærd til bytteadfærd 39
FASE 3 Forsvarsadfærd som afslutning på rondering 40
FASE 4 Modtagelse fra siden 42
FASE 5 Baglæns modtagelse 43
FASE 6 Baglæns modtagelse med trængning 44
TIPS 45

Grundlæggende teori

Hundens sanser

Hunden besidder de samme sanser som mennesket, men de fysiske forskelle på f.eks. næsens opbygning gør, at hunde anvender deres sanser væsentligt anderledes end mennesker.

Det er derfor vigtigt at kende disse forskelle, så vi bedst muligt kan forstå, hvorfor hunden reagerer overfor sansepåvirkninger som den gør.

Synet

Synet sker ved hjælp af henholdsvis lys- og farvefølsomme celler.

De lysfølsomme, som hunden har flere af end mennesket medfører, at hunden ser bedre i mørke. De farvefølsomme, som hunden har færre af end mennesker betyder, at hunden sansynligvis ikke ser farver så godt.

Hunde er langsynede og ser bevægelser bedre, end de ser detaljer. Hunden har større synsvidde end mennesket (ca. 270 grader mod vores 190 grader)

Træningshensyn:

Brug dit kropsspprog i træningssitationer.

Brug store overdrevne bevægelser ved indlæring.

Sørg for at hunden ser dig i forhold til baggrunden.

Sørg for at bruge tydelige bevægelser.

Høresansen

Vi kan høre frekvenser op til ca. 20.000 Hz, hundens grænse går ved ca. 80.000 Hz.

Nogle racer kan dreje ørerne for bedre at kunne retningsbestemme lyde.

Træningshensyn:

Vi behøver ikke at råbe til vores hund.

Lav lydsignalerne (kommandoerne) så forskellige, at hunden let kan skelne dem fra hinanden.

Tænk på, at hunden hører langt flere lyde end vi gør.

Lugtesansen

Hundens lugtesans er langt bedre end menneskets. Hunden har ca 200 mill. lugteceller, vi har ca. 5 mill.

Lugte opfattes i et specielt område af hjernen.

Hunden husker lugte langt bedre end mennesket. Hunden kan genkalde stemningsbilleder ved hjælp af lugtesansen.

Hunden kan f.eks. lugte bevægelsesretning.

Hunden bruger lugtene socialt og kan ved hjælp af lugtesansen aflæse informationer om bla. den anden hunds alder, køn, sociale status m.m.

Lugtesansen er nok den sans, vi udnytter mest i arbejdet med hunden, f.eks. til redningshunde, narkohunde, schweisshunde, bombehunde, jagthunde, sporsøg m.m.

Træningshensyn:

Acceptér at hunden har behov for at bruge sin næse.

Stimulér hunden i at bruge lugtesansen, f.eks. til sporarbejde, gemmelege m.m.

Smagssansen

Hundens smagssans er ikke så veludviklet som menneskets.

Vi har ca. 9.000 smagsløg, hunden har ca. 1700

Men hundens veludviklede lugtesans gør muligvis, at den opfatter smagnuancer bedre end vi gør.

Træningshensyn:

Da hunden har smagspræferencer kan mad/godbidder hunden synes om med fordel bruges som positiv forstærkning

Godbidden skal dog helst være lille og hurtig for hunden at fortære.

Følesansen

Hundens har sanseceller som vi. Flest på snuden og på trædepuderne.

Følesansen siller en stor social rolle for hunden. Hunden sender signaler, når de rører ved hinanden.

Følesansen er ikke en sans vi udnytter ved hunden, udover ved social kontakt.

Hunden er generelt smertefølsom. Men nogle racer er mindre smertefølsomme end andre.

Træningshensyn:

Berøring kan være en positiv belønning.

Smerte opfattes som en advarsel.

Berøring af ryg og hoved kan frembringe dominans.

Greb over snude, kinder eller øre opfattes som irettesættelse.

Berøring bag ved ørerne og på bringen virker beroligende.

Berøring af mundvige og hovedets sider øger kontakten.

Berøring af bug, lyske og halerod er behageligt for hunden.

Hundens adfærd

Adfærden er de handlinger som hunden udfører. Det er bevægelser som f.eks. at sidde, gå, løbe, gø, sove, dreje hovedet og logre med halen.

Kort udtrykt kan man sige, at det vi ser hunden gøre er adfærden.

Forskelligartet adfærd kan samordnes for at udføre en bestemt funktion.

Den samme adfærd kan forekomme i forskellige funktioner.

Funktionskredse

Hundens adfærd kan opdeles i forskellige funktionskredse, der hver for sig styrer hundens adfærd i praktiske sammenhænge.

De funktionskredse der påvirkes mest i daglig omgang med hunden og i træningsarbejdet er:

Flokfunktionen – regulerer sociale handlinger i forbindelse med kontakt og samarbejde

Jagtfunktionen – samordner handlinger, der leder til søgen og fangst

Undersøgelsesfunktionen – adfærd som hunden udfører for at holde rede på sine omgivelser (nysgerrighed).

Forsvarsfunktionen – regulerer hundens forsvar mod omgivelserne.

Motivation

Motivation hænger nøje sammen med funktionskredsene.

Den aktive funktion = hundens motivation.

Motivationen er opbygget af medfødt motivation og motivation erhvervet gennem udvikling, erfaring, træning og miljø.

Hundens udviklingsfaser

0 uger – 2 uger
Fødsel / Omstilling
Primært spise og holde sig varm.
Nærkontakt til søskende og mor. Reagerer på kulde, varme, lugt.

2 uger – 3 uger
Sanseudvikling
Syn, hørelse og balancesans (gå) udvikles og trænes i denne periode.

3 uger – 5 uger
Flokprægning
Prægning (flok og menneske). Bliver nysgerrig og kontaktsøgende. Hvalpen ud på egen hånd. Agtpågivende og lettere nervøs.

5 uger – 7 uger
Social tilpasning
Hvalpen finder sin plads i kuldet. Moderen udøver sin førerrolle.

Jagtfunktionen udvikles
Interesse for lugte og ting, der bevæger sig, udvikles og hvalpen begynder at indtage fast føde.

7 uger – 12 uger
Lederprægning
Lederprægning er vigtig. Egentlig indlæring kan påbegyndes. Der opstår blivende erindringsbilleder. Sociale regler indarbejdes. Afvænning, renlighed.

3 måneder – 4 måneder
Halv kønsmodning
Problemperiode. Forøget dominans og aggressivitet (p.g.a. øget produktion af mandligt kønshormon). Vil finde sin plads i rangordenen. Hvalpen skal hjælpes til at finde sin plads i familien.

4 måneder – 7 måneder
Rolig periode
Rangordenen skal ligge fast nu.
Sværhedsgraden af træningen kan øges. Stå, sporudvikling, dæk, lineføring.

7 måneder – 10 måneder
Fysisk kønsmodning
Problemperiode. Løbetid/lette ben.
Ukoncentreret og glemsom. Tæven er følsom og skal ikke trænes i denne periode. Hunde der ikke kender deres plads, kan i denne periode give problemer.

10 måneder – 17 måneder
Rolig periode
God indlæringsperiode

17 måneder – 22 måneder
Psykisk modenhed Dominans kan blive mere udpræget. Dominante hunde, der ikke har fundet deres plads i rangordenen, kan udvikle sig til problemhunde. Godt tilpassede hunde giver ingen problemer.

22 måneder – 5-8 år
Den voksne hund
Har man gjort forarbejdet godt, er disse år en dejlig stabil periode, hvor træning og samarbejde kan nå imponerende højder. Konflikter er blevet løst og hverdagen har fået en rolig rytme. Hunden skal fortsat stimuleres mentalt, og have tryghed og lederskab fra menneskeflokken.

5-8 år - ?
Alderdommen
Denne periode er kendetegnet ved en nedsættelse af de fysiske funktioner hos hunden. Vær særligt opmærksom på overvægt, muskelstivhed, nedsat syn, tandpleje og gigt. Motionsmængden skal tilpasses hundens tilstand, men det er vigtigt at holde hunden i gang. Husk også vigtigheden af at stimulere hunden mentalt. En aldrende hund fortjener også at få opgaver, komme med på tur og få nye indtryk.

Kommunikation

Kommunikation betragtet som et system med fire elementer:

Sender (hundeejer/fører)
Det må kræves af senderen, at han/hun kan sende med en vis kvalitet. D.v.s. at hundeejeren/ føreren må være oplagt til udsendelser, tålmodig og have en vis indsigt i, hvad han/hun laver.

Modtager (hunden)
Hunden skal være klar til at modtage fra senderen. Modtagerens alder spiller ingen rolle, hvis den er i god stand. Selvfølgelig skal udsendelserne tilpasses modtagerens alder og udviklingstrin. Hvis indlæringsmetoderne tilpasses hunden, er det muligt at opnå fine resultater.

Signalet
Signalet er det, som vi sender til hunden – verbalt eller med kropssprog. Signalerne skal være klare og tydelige.

Ydre påvirkninger
De ydre påvirkninger er alt det som ikke tilhører nogle af de tidligere kategorier, som f.eks. solen, græsset, regnen, andre mennesker eller hunde. Indlæringen og indlæringsstadiet skal tilpasses de ydre påvirkninger d.v.s. de ydre påvirkninger skal gradvist intensiveres.

Signaler

Visuelle, f.eks. mimik og kropssprog

Akustiske, f.eks. gøen, smasken, brummen

Kemiske, f.eks. kropsdufte

Taktile, f.eks. snudepuf og bidemarkering

Hvalpemotivation

I det foregående afsnit har vi set på hundens grundlæggende ”konstruktion” og adfærd. I dette kapitel skal vi se på, hvordan vi skal tilpasse vores samvær med hunden, sådan at det er en behagelig oplevelse for både hund og fører. Dette kaldes under et for hvalpemotivation.

En ny verden

Lad os starte fra 8 ugers alderen. Hvalpen er kommet til et nyt hjem og en ny flok. Man kan næsten betragte hvalpen som flygtning, revet væk fra alt den kendte til komplet nye omgivelser, nye mennesker og en ny dagsorden. Det eneste hvalpen har at holde sig til, er dens medfødte adfærd, der fortæller den hvad den skal gøre i forskellige situationer.

Hunden er et flokdyr, og derfor vil hvalpen lynhurtigt knytte sig til sin nye familie. Det gør heldigvis tingene lidt lettere. Hvalpen vil forsøge at finde ud af, hvordan hierarkiet er i dens nye flok. Hvem er lederen? Og hvor er hvalpen placeret i forhold til de øvrige individer i flokken, mennesker, katten og kanariefuglen.

Det tager som regel ikke hvalpen lang tid at finde ud af, hvem der leder flokken. Foklederen er typisk den der giver hunden mad (ligesom dens mor gjorde). Lederen er også altid den, der går først. Først ud af døren, hilser først på fremmede o.s.v.

Hundens flokdrift knytter den til flokken. Men det at være medlem af en flok har to sider. Det enkelte individ har en medfødt evne til at acceptere, at være underordnet andres lederskab. Samtidigt vil det være en fordel for flokkens fortsatte eksistens, hvis det stærkeste individ leder flokken, herunder varetager formeringspligterne. Derfor har hunden også en medfødt trang til, med mellemrum at efterprøve, om ikke lige netop den er bedst egnet til at lede flokken, herunder altså også parringsopgaverne.

Derfor prøver den kræfter med lederen, for at gøre ham/hende rangen stridig. Denne kamp starter mellem individer nede i hierarkiet og arbejder sig efterhånden op til en direkte konfrontation med foklederen. Er der andre hunde i familien står kampen mellem dem. Bliver den nye hvalp „sat på plads“ af den ældre, stopper kampen her. Hvis hvalpen vinder, vil den tage kampen op med den næste i flokken.

Da lederrollen har væsentlig betydning for hvem der parrer hvem i flokken, ser vi ofte sexuelle ritualer i forbindelse med flokkampen. Derfor kan vi ofte se tævehunde forsøge sig at parre en anden tæve. Vi ser også ofte hunde, der forsøger at parre sig med benene på husets gæster. Disse handlinger er altså hundens måde, at udtrykke dominans overfor det andet individ - den stærkere parrer den mindre stærke.

Parringsritualerne ses længe før hunden bliver kønsmoden og kan ses allerede fra 3-4 ugers alderen.

Lederskab

Det er vigtigt for den nye hundeejer at kende disse tegn på magtkamp. Man skal naturligvis ikke blande sig hele tiden, det vil gøre mere skade end gavn. Flokindivider skal have lov til at kæmpe om deres plads i hierarkiet. Den dominante hund vil typisk afsløre sig gennem overdreven magtkamp, og vil på et senere tidspunkt kunne blive en „problemhund“ hvis ikke føreren tager tingene i opløbet. Overfor en sådan hund vil det være på sin plads at markere sin egen lederposition tydeligt, netop gennem at bestemme hvor og hvornår den må spise, selv gå først, hilse først o.s.v.

Udover den daglige fordeling af rollerne kan lederskab trænes direkte. Læg noget lækkert kød på jorden, og gå forbi stedet med hunden i line. Hunden vil naturligvis forsøge at få fat i kødet, men skal stoppes med kommandoen „NEJ“!

Kommandoen skal være så bestemt at hunden reagerer på den. Hunden reagerer naturligt ved at kigge på føreren og dette skal belønnes prompte med en godbid eller leg.

Lederskabsøvelsen er iøvrigt set i TV-serien Matador, hvor grisehandlerens Kvik ikke må spise frikadellen fordi det er en „tysker“. Her er det opvisning, men ideen er den samme - foklederen bestemmer.

Lederskabsøvelse. Hunden belønnes for at adlyde førerens NEJ og vende opmærksomheden mod hundeføreren.

Byttemotivation

Til flokkens trivsel hører også socialt samvær og leg. Igen er det lederen der skal tage initiativet, både til at starte legen og til at stoppe den igen. Foklederen skal altså lege med individerne i flokken, og for hundeføreren foregår det bedst ved at sætte sig med en klud.

Det er vigtigt, at legen foregår lige omkring hundeføreren og gerne på maven af ham/hende. Dette giver hvalpen lyst til at arbejde tæt sammen med hundeføreren.

Hundeføreren skal opmuntre hunden til at fange kluden, f.eks. ved at ryste den eller trække den ind mellem benene og rundt om kroppen, så den hele tiden forsvinder ud af syne. Hunden vil forsøge at fange den og det skal den have lov til.

Det er forbudt at kaste kluden fra sig, for at få hvalpen til at hente den. Læg kluden på gulvet foran dig. Hunden skal have mulighed for at samle kluden op og skal derefter komme helt hen til dig for at lege videre. Du skal blive ved på denne måde indtil hunden af sig selv kommer helt ind for at lege.
Hvis hunden snupper kluden og løber fra dig, er det forbudt at række ud efter den og strengt forbudt at løbe efter hunden. Bliv siddende indtil hunden bliver utålmodig og kommer hen til dig. Det er vigtigt at du vinder denne mentale duel - hunden skal komme til dig ikke omvendt.

Byttet gøres ekstra interessant når det skjules lidt.

Hunden vænnes til tæt kontakt når føreren ikke rækker hænderne frem for at tage eller give hunden byttet.

Når hunden kommer hen til dig, vil den forsøge at få dig til at gribe ud efter byttet og helst få dig til at løbe efter den. Hvis du gør det, er situationen vendt om - hunden træner dig og ikke omvendt.

Når hunden er sikker i øvelsen hjemme på hjemmebane, skal du træne på samme måde under mere og mere forstyrrende omgivelser. Du skal stadig ikke kaste tingene fra dig, men derimod vænne hunden til at koncentrere sig om at lege med dig, selvom omgivelserne forstyrrer.

Når hunden har lært at du bestemmer, hvornår der skal leges, og at det er med dig der skal leges, har du lagt grundlaget for indlæring af selv de sværeste øvelser på træningspladsen.

Lær hunden at slappe af

Hvalpen bør allerede fra den er lille lære, at man ind imellem skal tage den med ro og slappe af. Sådanne afslapningsøvelser er lige så vigtige som perioder med aktivitet. Øvelserne kan begynde allerede, når hvalpen er 8-10 uger gammel.

Hvalpen skal lære, at samvær ikke udelukkende består af kæleri, leg eller træning. Man skal også kunne slappe af sammen. Hvis øvelserne skal have den tilsigtede effekt, må hvalpen ikke være træt, for så sover den bare i stedet for at slappe af. Hvalpen skal kunne slappe af, når den enten sidder eller ligger. Der kan i stående stilling ikke foregå nogen afslapning i den betydning, vi her taler om.

Der skabes kontakt, når man stryger hvalpen i mundvigene eller kløer den ved halen. Men kontakt er en form for aktivitet. Derimod er det beroligende at blive kløet foran på brystet og mellem forbenene. Samtidig må du få den sprælske hvalp til at sidde, uden nogen form for kommando. Hold hvalpen fast i halsbåndet og forsøg med samme hånd at klø den foran på brystet. Den anden hånd holder du under hvalpens bagdel, indtil den sætter sig ned.

Det er ofte nødvendigt med megen overtalelse, inden hvalpen omsider holder op med at bide, lege eller slås for at komme fri. Man må snakke til hvalpen i et dæmpet, beroligende tonefald og altid bruge de samme ord.

De første øvelser må ikke vare længere end til det øjeblik, hvalpen har accepteret at sidde eller ligge uden at gøre modstand. Efterhånden lærer hvalpen at slappe af, når du gentager de snart velkendte beroligende ord samtidig med, at du kløer den lidt på brystet.

Du bliver siddende hos hvalpen uden at beskæftige dig med den. Meningen er, at du og hvalpen skal kunne være sammen uden hele tiden af have fysisk kontakt. Når hvalpen først har forstået at slappe af, så er det på tide at foretage øvelsen i selskab med andre hunde og mennesker.

Afslapning er lige så vigtig som aktivitet. Afslapning skal også læres som en naturlig del af træningen.

Her er belønningen for god træning. Hunden slapper af, så den er klar til aktivitet, når føreren kalder.

Belønning med godbid og leg.

Begge belønningsformer tager udgangspunkt i hundens jagtlyst, hvor det at fange kluden og ruske den har noget med byttefangst at gøre, mens godbidden repræsenterer det dræbte og parterede bytte, klar til fortæring. Begge belønningsformer kan derfor anvendes side om side, men har fordele på hver sin måde.

Fordele ved godbidder:

Hunden spiser godbidden i ro og mag. Det kræver ikke fysisk udfoldelse og er derfor ikke stressende. Godbidder er velegnet til at belønne hunden, når den skal forholde sig i ro, f.eks. i forbindelse med sidde- eller dækøvelser. Belønningen fungerer uden førerens tilstedeværelse, f.eks. når hunden sidder et stykke væk fra føreren.

Ulemper ved godbidder:

Godbidden aktiverer hundens spytproduktion. En mæt hund gider ikke spise godbidder, eller da kun hvis de er meget lækre. Godbidder sviner lommerne på tøjet.

Fordele ved leg:

Hunden skal engagere sig fysisk og bliver derfor mere „frejdig“. Hunden bliver ikke „mæt“ så hurtigt. Egner sig til belønning i forbindelse med øvelser, hvor hund og fører bevæger sig, f.eks. lineføring, og i forbindelse med apportering.

Ulemper ved leg:

Legen stresser hunden. Belønningen opfattes kun, når den foregår som en del af en kamp, altså skal hundeføreren have fat i den ene ende.

Leg med andre hunde / mennesker

Undgå at lade andre lege med din hund. Du kan selvfølgelig ikke undgå, at mennesker hilser på din hund (husk selv at hilse først), men det er absolut vigtigt, at hunden opfatter dig som legeonkel, og ikke naboen eller naboens hund.

For den naturlige flokleder er det måske ikke det store problem, men mange hundeførere har svært ved at holde kontakten med deres egen hund eller kalde den til sig, hvis der er andre hunde og mennesker i nærheden. Det skyldes typisk, at en hund alt for ofte har oplevet sin egen flokleder som passiv og uinteressant, mens andre hunde og mennesker har vist hvalpen interesse. Helt galt går det, når hundeejere mødes og lader hvalpene lege, mens de selv tager en smøg. Jo, nok bliver hunden luftet og får en masse motion, men interessen i hundeføreren forsvinder som dug for solen.

Hvalpen skal naturligvis have lejlighed til at møde fremmede individer og optræde naturligt overfor dem. Men fremmede individer er netop ikke en del af egen flok, og man ser da heller aldrig hvalpe fra en ulveflok løbe over og lege med hvalpe fra naboflokken. Så hilse og omgås på en fornuftig måde - leg er noget der sker indenfor egen flok!

Der skal udvises særlig påpasselighed når unge hvalpe møder voksne hunde. En hvalp kan meget let få en ubehagelig oplevelse. Selvom den voksne hund er fredelig og omgængelig, og den store pote, der placeres på hovedet af hvalpen måske er venligt ment, kan det alligevel betyde, at hvalpen får en ubehagelig oplevelse. Dette kan skade hvalpens forhold til andre hunde senere i livet.

På træningspladsen er det god kotume, at man leger og arbejder med sin egen hund, mens man holder fingre og især godbidder fra andres hunde. En hund der står bundet af, skal slappe af og vente på sin fører. Den skal ikke forstyrres eller trættes, fordi man synes den ser sød ud!

Grundlæggende sportræning

Hundens opfattelse af dens omverden sker først og fremmest gennem duftindtryk. Den veludviklede lugtesans giver hunden utroligt mange informationer, og derfor er øvelser der involverer lugtesansen en naturlig del af træningen.

Vi lærer ikke hunden at bruge sin næse, men at bruge den på kommando, og følge et bestemt spor. Det spor som hunden skal følge er en blandingsfært, der består af biologisk fært og kemisk fært. Biologisk fært er den duft der udvikles, når græsstrå knækker og begynder at rådne. Det kan også være insekter der trædes på.

Kemisk fært er duften af den person der har lagt sporet. Duften stammer fra støvpartikler, døde hudceller og andet godt, som man smider omkring sig. I særdeleshed de duftpartikler som sidder på fodtøjet og bukserne.
Fært en aftager med tiden, afhængig af vind og vejrforhold, samt naturligvis hvor sporet ligger. Hunden kan skelne selv ganske små afvigelser i tiden, og er derfor i stand til at skelne, om sporet går den ene eller anden vej (en fordel når den skal opspore et byttedyr).

Under indlæringen skal hunden hurtigst muligt have en positiv oplevelse af, at det kan betale sig at følge et givet spor. Hunden skal have succes med at følge sporet intenst, med snuden tæt på jorden. Hunden lærer bedst hvis den selvstændigt kan drage sine erfaringer. Træningen kan påbegyndes straks man har hunden i huset, altså typisk fra 8 ugers alderen.

De anvendte fagudtryk

Det sporarbejde vi træner med boxeren hedder **SPORSØG**. Ved sporsøget skal hunden følge et spor efter et menneske, og finde en eller flere genstande, som personen har tabt undervejs. Sporsøget kan se ud på mange måder, der under et kaldes GRUPPE A.

STARTSTEDET kaldes stedet hvor sporet starter. Stedet markeres med et SPORFLAG, der altid står til venstre for sporet. Sporflaget hjælper hundeføreren til at finde sporets start, men er efter kort tids træning et tydeligt signal til hunden om, hvad der skal ske.

Fra startstedet former sporet sig typisk som rette **LANGSIDER** og vinkelrette **KNÆK**.

De ting personen ”taber” på sporet kaldes **GENSTANDE**. Genstande kan typisk være pengepunge, brilleetuier, træklodser, handsker, sokker eller andre personlige genstande.

Når hunden finder genstanden kan den blive stående, sætte sig eller lægge sig ved genstanden. Dette kaldes at **PÅVISE** genstanden. Hunden kan også samle genstanden op og bringe den tilbage til hundeføreren. Dette kaldes at **APPORTERE** genstanden.

EGETSPOR er et spor som hundeføreren har lagt, mens **FREMMEDSPOR** er lagt af en fremmed person.

Du skal bruge en **SPORLINE**, som fæstnes i hundens halsbånd eller en særlig sele. Sporlinen skal være en anden end den line hunden almindeligvis går tur i, eller der anvendes til anden træning. Sporlinen er nemlig også et signal til hunden om, hvad den skal foretage sig. Til træningsbrug kan nogle meter flagsnor eller skødetov med fordel anvendes.

Vigtige forudsætninger!

Sporet skal altid lægges i medvind!

Arealet skal være kort græs, f.eks. en sportsplads.

Benyt de tidlige morgentimer hvor du let kan se sporet i det dugvåde græs.

Du skal have tid til arbejdet. Har du travlt vil det ikke lykkes og du skader mere end du gavner.

Hunden skal være veloplagt og f.eks. ikke i løbetid eller på anden måde ude af balance.

Startstedet

Startstedet skal markeres med et sporflag, der i sin enkleste form kan være en gren stukket i jorden. På billedet ser du en billig, god og effektiv løsning, nemlig en træpind med en stump plast eller stof der blafrer i vinden. Så er stedet let at finde, du kan sikre dig at sporet lægges i medvind, og træpinden gør ikke skade på græsslåmaskinen, når du en dag har glemt sporflaget.

Startstedet skal have en kraftig fært af samme type, som hunden skal følge på sporet. Dette opnår man ved, at stå på samme sted i nogen tid og vippe lidt frem og tilbage på fødderne. Sporet starter altid til ved sporflagets højre side, så derfor skal startstedet naturligvis trædes der.

Når man har stået en passende tid i startstedet, lægges sporet (i begyndelsen) med korte, slæbende skridt. Sørg for at holde fødderne samlet, så der ikke lægges to paralelle spor, men et kraftigt spor.

Lægges et slæbespor, trækkes byttet ved en line mellem benene på sporlæggeren.

Sporsøg

1. træningsfase - Indlæring af kommandoen ”SØG”.

Træningsmål:
Hunden sætter næsen i jorden på kommandoen ”SØG” og begynder at lede ved hjælp af sin lugtesans.

Vi udnytter hundens jagtfunktion og derfor skal vi motivere hunden til dette. Grundlæggende kan du bruge de samme to metoder, som vi beskrev under hvalpemotivationen, nemlig godbidder (mad) eller leg.

For den madglade hund kan du med fordel lægge små godbidder i sporet for hvert fodtrin. Godbidderne kan f.eks. være små pølsestykker, der ikke kræver at hunden stopper op for at spise. Hunden skal hurtigt kunne sluge dem og fortsætte til næste fodtrin.

En alternativ måde er at anvende et slæbespor, hvor du f.eks. binder en tørfisk eller lækkert stykke kød på en snor, og slæber den efter dig. Derved ledes hunden frem til noget spiseligt for enden af sporet.

Sporet lægges med korte slæbende skridt. Her vises et slæbespor, hvor en tørfisk trækkes med en line.

En tørfisk sættes let i karabinhagen på en line.

Den anden grundmetode er legen. Hunden holdes af en hjælper eller bindes ved sporets start. Under festlige former viser du hunden favoritlegetøjet og går nu væk fra hunden.

Hold hele tiden hundens opmærksom fanget, især når du efter ca. 10 meter lægger genstanden på jorden. Hunden har nu legetøjet i erindring, men kan ikke se det og må så ledet efter det ved at følge dit spor.

Her vises leg som motivation til at indlære sporsøg.

Nu skal hunden til at arbejde. Sæt sporlinen på hunden, som signal til hvad I skal ud og lave. Uanset hvilken grundmetode du har valgt, og uanset hvor lang sporlinen er, skal du føre linen under hunden og holde fat i linen, lige bag ved hunden.

For hanhunde kan det være en fordel at føre linen mellem forbenene, men ikke mellem bagbenene.

Linen føres mellem benene på hunden, og hundeføreren holder i linen lige bag hunden.

Du skal altså gå meget tæt på hunden, så den ikke kan forlade sporet. Nu skal du med lys stemme opfordre hunden til at søge. Brug kommandoen "SØGE" og ros den når den sætter næsen i jorden. Pas på at du ikke du taler så meget, at du forstyrrer hunden. Den skulle jo nødigt løfte hovedet for at kigge på dig i denne forbindelse.

Forudsat hunden er tilstrækkeligt motiveret, vil den straks søge ud af sporet. Hvis den stopper undervejs og mister interessen skal du forsøge at opmuntre den med din lyse stemme. Det er i denne fase vigtigt, at sporet ikke er for langt.

Når hunden bevæger sig ud af sporet følger du efter, mens du opmuntrer den. Løfter hunden hovedet stopper du. Hunden må ikke få lov at gå ud af sporet med løftet hoved.

Hvis hunden drejer væk fra sporet stopper du også. Det er altså afgørende vigtigt, at du ved præcis hvor sporet ligger! Når hunden er på sporet igen med snuden i jorden fortsætter i.

Skal hunden følge et madspor, skal der naturligvis ligge noget mad for enden af sporet, typisk en håndfuld godbidder af samme type,

Når hundeføreren holder linen på denne måde, kan hunden ikke få lov til at lave fejl, ved at forlade sporet.

som der var på sporet. Er det et spor der leder til leg, skal legetøjet for enden af sporet naturligvis udløse leg sammen med hunden.

Du er færdig med denne fase af indlæringen, når hunden ved startstedet straks sætter næsen i jorden på kommandoen ”SØG” og begynder at følge sporet intensivt.

Du skal stoppe hvis hunden løfter hovedet. Hunden må kun få lov at komme videre hvis den søger i sporet.

2. træningsfase – Følg langsiden til genstanden.

Træningsmål:
Hunden følger langsiden målrettet uden udsving fra sporet.

Efterhånden som hunden opnår rutine i opgaven, kan sporet gøres længere. Det er hele tiden et ubetinget krav, at hunden ikke laver udsving fra sporet. Kun ved koncentreret søgen i sporet, vil hunden senere kunne løse opgaven under krævende forhold.

Genstande kan introduceres tidligt i indlæringsfasen. Det er ikke tilrådeligt for urutinerede hundeførere at forsøge indlæring af apportering af genstande. Derimod kan man med fordel bygge videre på hundens naturlige reaktion når den finder en genstand på sporet. Hvis hunden bliver stående og snuser til den, kan man rose hunde ved tale dæmpet og rosende, og med ”kærlige strygninger” få hunden til at blive på stedet.

Ræk genstanden op i luften, mens hunden bliver stående, og beløn hunden med en godbid.

Genstanden er her en træklods. Andre genstande kan være handsker, læderlapper og lignende.

Efter at have stået ved genstanden nogen tid, skal hunden søge videre til sporets slutning, hvor der stadig ligger enten mad eller legetøj som før. Giv på ny hunden kommandoen ”SØG” og støt den som tidligere.

Hvis du i forbindelse med påvisningen ønsker at hunden skal sidde eller dække, er det en forudsætning, at hunden er ubetinget fortrolig med denne kommando. Ved indøvelse af denne kommando på sporet skal du på en langside lægge en 5-10 genstande med nogle meters mellemrum. Hver gang hunden snuser til genstanden giver du kommandoen ”SID” eller ”DÆK”. Naturligvis altid den samme kommando. Hunden vil hurtigt.

Du er færdig med denne fase, når hunden sikkert stopper op ved genstanden, sikkert kan genoptage søgearbejdet efter genstanden og i øvrigt gennemfører sporet uden udsving som i første fase.

Skal hunden dække ved en genstand, skal den lære at lægge sig idet den snuser til genstanden. Derved kommer genstanden til at ligge korrekt foran snuden.

3. træningsfase – Indlæring af knæk

Træningsmål:
Hunden udarbejdet knækket sikkert uden udsving fra sporet.

Det er en vigtig regel altid at lægge sporet i medvind. Det kan i sagens natur ikke lade sig gøre altid, f.eks. ikke når sporet knækker. Derfor skal knæk altid indlæres de dage, hvor der kun er ganske svag vind.

Indlæring af knæk foregår bedst ved, at knækket udformes som en bue. Start med første langside i medvind som i de foregående faser. Efter en rimelig langside laves en bue (radius 1-2 meter), således at den næste langside bliver vinkelret på første langside. Umiddelbart efter buen lægges genstanden som tidligere og efter endnu et stykke spor afsluttes sporet som tidligere.

Gennemfør nu træningen som i de tidligere faser.

Efterhånden som hunden udarbejder buen sikkert uden udsving, kan buen radius gøres mindre. Efter en del træning vil buen helt forsvinde således at knækket er fuldstændigt.

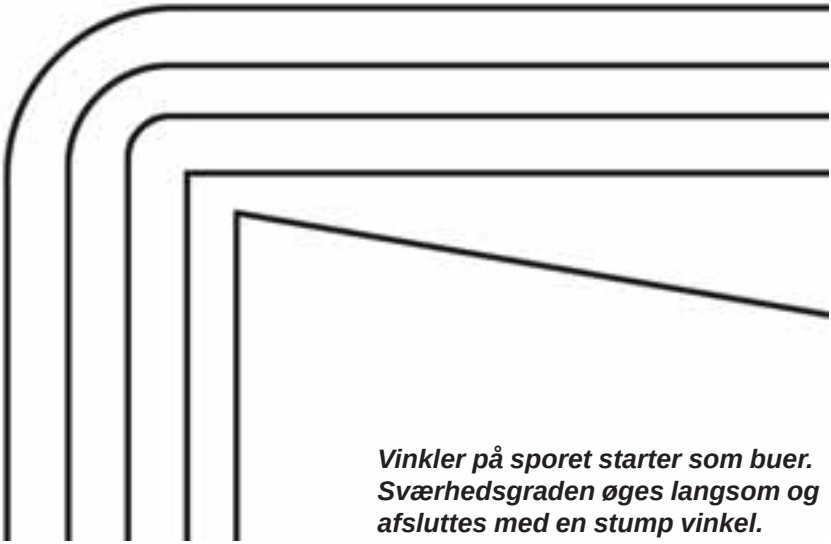

Vinkler på sporet starter som buer. Sværhedsgraden øges langsom og afsluttes med en stump vinkel.

Det er svært at angive hvor lang tid denne fase vil tage, men det er ubetinget vigtigt ikke at øge kravene før hunden løser opgaven 100%. Altså skal buen hele tiden være akkurat så stor, at hunden ikke har problemer med at løse opgaven. For nogle hunde er opgaven klaret efter få træningsgange, andre hunde skal prøve hundredvis af gange før det lykkes godt nok.

Det er i denne fase de fleste fejl opstår. Hundeføreren går til næste trin, uden at hunden er 100% sikker i den forudgående fase.

Det er også vigtig at påpege, at knæk skal trænes både til højre og venstre.

4. træningsfase – Rutinetræning

Træningsmål:
Hunden udarbejdet spor og knæk sikkert uden udsving fra sporet og under vanskeligere forhold.

Efter de første tre faser har hunden lært de enkelte elementer i sporarbejdet. Det færdige spor består af flere langsider, flere knæk og flere genstande. Sporet skal også lægges på andre terrænntyper, f.eks. på jord, i skoven og andre steder. Forskellige typer terræn kan forekomme indenfor det samme spor. Alderen på sporet skal også varieres. Under rutinetræningen skal sporet også lægges i sol og regn, blæst og kulde.

Det er vigtigt at træne under mange skellige forhold, men altid tilpasset til hundens uddannelsesniveau og altid med øje for, at også veluddannede sporhunde kan have ”en dårlig dag”. Det er ikke ualmindeligt, at man lejlighedsvist skal vende tilbage til udgangspunktet – et simpelt spor med godbidder undervejs til opmuntring og motivation. Vi mennesker gider heller ikke løse vanskelige opgaver hver eneste dag!

Grundlæggende lydighedstræning

Det er afgørende for hundens samvær med føreren, at de udgør et team. Samarbejde er en forudsætning for enhver øvelse, og samarbejde forudsætter at du taler samme sprog som hunden. Genopfrisk gerne kapitlet om hvalpemotivation, for det får du brug for nu.

Alle hundeførere ved det er afgørende vigtigt, at man kan kalde sin hund til sig. Men hvad er det egentlig der gør, at hunden kommer når man kalder? Når hunden render frit rundt og kan gøre hvad den lyster, hvad skulle så få hunden til straks at komme når hundeføreren kalder? Ja, spørgsmålet giver faktisk svaret – hvad der lyster hunden. Hunden skal have lyst til at komme, og denne lyst skal helst overstige lysten til at blive væk eller løbe efter andre ting.

Der er derfor kun en vej frem, hvis vi vil have en hund der kommer når vi kalder, det er at gøre det sjovt at komme. Her kan man igen anvende principperne fra hvalpemotivationen, godbid eller leg. Det der desværre ofte forstyrrer den rigtige indlæring er, at hundeføreren kommer for sent i gang med denne træning. Først når der er behov for det, altså når hunden begynder at drive gæk med ejeren, kaster man sig fortvivlet ud i en uddannelse af hunden. Nu skal den altså være lydig for det andet er ikke til at leve med.

Allerede nu lyder det som en hundefører, som det ikke er særligt sjovt at komme hen til, og derfor oplever mange også denne simple øvelse som meget svær. Det behøver den ikke være, så lad os komme i gang med det samme.

De anvendte fagudtryk

Lydighedstræning opdeles i forskellige øvelser, der i langt de fleste tilfælde er sammensat af flere enkeltstående deløvelser. Under et kalder man lydighedsarbejde for **GRUPPE B**.

GRUNDSTILLINGEN er hvor hunden sidder på hundeførerens venstre side, med skulderen udfor førerens knæ, eller befinder sig samme sted under gang eller løb. Grundstillingen er associeret med kommandoen **"PLADS"** Kommandoen "PÅ PLADS" betyder det samme, men anvendes ikke i boxerens uddannelse.

Kommandoen **"SIT"** anvendes når hunden skal sætte sig og blive siddende på det sted hvor den befinder sig. Tilsvarende anvendes kommandoen **"DÆK"**, når hunden skal lægge sig og blive liggende. Endelig findes kommandoen **"STÅ"**, hvor hunden skal blive stående.

Når du kalder hunden til dig, kan du anvende hundens navn eller kommandoen **"HER"**.

I forbindelse med apporteringsøvelser bruger du kommandoen **"APPORT"** og **"SLIP"**. I apporteringsøvelser hvor der indgår spring, findes endvidere kommandoen **"SPRING"**.

LINEFØRING kaldes den øvelse hvor hunden frejdigt følger hundeføreren i line. Ved lineføring anvendes kommandoen "PLADS". Det er i denne forbindelse vigtigt at skelne mellem egentlig lineføring og så det at gå tur med hunden.

Kommandoen **"FRI"** er måske den vigtigste af alle. Kommandoen frigør hunden fra den tidligere kommando, f.eks. når den ikke længere skal ligge afdækket eller lignende, men heller ikke skal være bundet af en anden kommando, f.eks. "PLADS".

Vigtige forudsætninger!

Ved at anvende alternative kommandoer i dagligdags situationer, ødelægger man ikke præcisionen i de "rigtige" kommandoer, der skal anvendes hvor man forlanger ubetinget lydighed af hunden.

Når vi taler lineføring er det en præcis øvelse, der i praksis anvendes de steder hvor hunden skal være lydig under gang, f.eks. i tæt trafik. I sagens natur kan man ikke lufte hunden med den under kommando og derfor må kommandoen "PLADS" ikke anvendes i flæng på lufteturen. Brug i stedet alternative kommandoer f.eks. "GÅ PÆNT" eller lignende, hvor du ikke ønsker hunden slæber af sted med dig, men modsat gerne må snuse og gøre sig ren.

Tilsvarende kan man have alternative kommandoer til de øvrige øvelser. Hvis hunden blot skal lægge sig, f.eks. når der kommer gæster, men godt må rejse sig i løbet af aftenen, kan man bruge en alternativ kommando "LÆG DIG" eller lignende.

Til lydighedstræning skal du bruge en træningsline, gerne en flagline eller skødetov på en 3-5 meters længde. Halsbåndet skal være et kædehalsbånd med små led.

Indkald

1. Træningsfase

Træningsmål:
Hunden kommer hurtigt og frejdigt når du kalder.

Motivationen i indkaldet er først og fremmest flokfunktionen – hvalpens lyst til at være sammen med sin leder.

Mens hvalpen holdes i halsbåndet af en fuldstændig passiv hjælper, tager du opstilling foran hvalpen med siden til. Med festlige og fornøjelige bevægelser, påkalder du dig nu hundens opmærksomhed.

Når hvalpen ivrigt vil hen til dig, løber du 5-10 meter væk fra hvalpen, mens du kalder på den. Fortsæt yderligere 5-10 meter, og fortsæt med at kalde.

Hundens lyst til at opsøge føreren skal overstige andre lyster. Det kræver en aktiv og motiverende hundefører.

Din hjælper slipper uden en lyd hvalpen, der løber efter dig, mens du fortsætter løbet i livlige bevægelser, men ikke med for stor hastighed. Når hvalpen er tæt på dig, sætter du dig på hug med ryggen mod hvalpen, med bøjet hoved og med armene helt ind til kroppen. Husk at have en godbid i hånden.

Du sidder på hug med ryggen mod hunden.

Når hvalpen er helt henne ved dig, og den forsøger at få fat i godbidden, roser du den overstrømmende.

Målet i først fase er, at hunden kommer hurtigt og glad.

Hunden opsøger dig og vil ind til godbidden. Vi husker hvalpemotivationen, med tæt kontakt til hundeføreren!

Ved indlæring af indkald er det vigtigt, at du aldrig løber mod/efter hunden. Hvis hunden tøver med at komme, skal du løbe væk fra hunden og tiltrække dens opmærksomhed med store, festlige bevægelser. Du kan også pirre dens nysgerrighed ved, at "finde" en fantastisk spændende tot græs, som hvalpen ubetinget må have fat på.

Indkald - 2. træningsfase

Træningsmål:
Hunden kommer hen foran dig og kigger op på dig.

I starten skal du knæle ned, så du ikke står som en stor mur foran den lille hvalp. Når hvalpen er fortrolig med dette, kan du rejse dig op. Du holder fortsat godbidden mellem dine hænder foran dig.

Efterhånden som hvalpen er helt sikker i at komme målrettet hen til din hånd, kan du hæve hænderne op i brysthøjde.

Hunden har måske også lært at sidde - det kommer som regel ganske naturligt. Når du holder hænderne i brysthøjde, kan hunden ikke nå godbidden siddende, og vil helt naturligt kigge op. Når den kigger op slipper du godbidden.

Øg højden ved at tage hænderne op til munden. Gør som før og slip godbidden, når hunden kigger op.

Du kan nu tage godbidden mellem tænderne, så du frigør hænderne. Stå med armene ned langs siden. Hunden vil nu sikkert interessere sig for dine hænder, men vil på et tidspunkt kigge op på dig. Spyt godbidden ud i samme øjeblik hunden kigger på dig.

Indkaldet som det ser ud i sin færdige form.

Indkald - 3. træningsfase

Træningsmål:
Det er målet i 3. fase at hunden giver dig sikker øjekontakt.

Hold en godbid mellem tænderne og tage en i hver hånd. Stå som et fugleskræmsel. Hunden vil sikker kigge overbærende på dig, og i hvert fald efter godbidderne i hånden. Hunden vil igen på et eller andet tidspunkt kigge på dig og i samme øjeblik slipper du godbidden i munden.

Du øger kravene i denne fase ved efterhånden at sænke hænderne med godbidderne og holder dem tættere og tættere på hundens snude. Det er muligt at opnå hundens kontakt selvom de „forstyrrende“ godbidder er blot 5 cm. fra hundens snude. Den rigtige indlæring gør, at hunden kigger på føreren for at få sin belønning, og forsøger ikke at snuppe en af de andre.

Indkald - 4. træningsfase

Træningsmål:
Denne fase er rutinetræning hvor det er målet, at gøre hunden helt sikker i øvelsen under alle forhold.

Når hunden er helt sikker i indkaldet og øjenkontakten, skal det også trænes under svære omstændigheder. Kald hunden til dig hvor den skal løbe gennem en gruppe personer. Kald hunden til dig i situationer hvor der er støj.

Det er de grundliggende betragtninger. Senere i uddannelsesforløbet kan leg erstatte godbidden, når hunden f.eks. har ligget eller siddet. Dette forudsætter at disse øvelser er på plads.

Siddeøvelse

Sid - 1. træningsfase

Træningsmål:
I første fase skal hunden blot forstå, at den skal sætte sig på kommandoen.

Denne øvelse kan påbegyndes fra 8 ugers alderen. Du anbringer dig på knæ på græsplænen med hvalpen i træningslinen. Hold fast i linen med venstre hånd 10-15 cm. fra halsbåndet.

I højre hånd har du en godbid, som du løfter op mod hvalpens næse, samtidig med at du trykker blidt på hvalpens kryds med venstre hånd og giver kommandoen ”SIIIT”. Bemærk at kommandoen trækkes lidt ud, så den bliver lettere at skelne fra f.eks. dæk- og pladskommandoerne.

Når hunden sidder får den godbidden og roses. Dette gør du nogle gange. indtil hvalpen har forstået kommandoen.

I højre hånd har du en godbid, som du løfter op mod hvalpens næse, samtidig med at du trykker blidt på hvalpens kryds med venstre hånd .

Sid - 2. træningsfase

Træningsmål:
Lær hunden at sidde under forskellige forhold .

Benyt de dagligdags situationer hvor I skal ud af døren, over gaden og lignende, til at belønne hunden med en godbid når den sætter sig. Brug kommandoen ”SIIIT” hver gang! Husk at anvende kommandoen ”FRI” når I fortsætter ud af døren eller over gaden, så hunden frigøres fra SIT-kommandoen.

Sid - 3. træningsfase

Træningsmål:
Hunden at sætte sig under gang.

Når hunden er 100% fortrolig med kommandoen SID og gør det selvom der er forstyrrelser omkring den, kan du gå videre til næste fase. Hunden skal nu lære at sætte sig under gang.

Mens du går giver du hunden kommandoen ”SIIIT”. Samtidigt går du foran hunden og stiller dig med front mod hunden. Beløn hunden som tidligere.

Målet er, at hunden sætter sig hurtigt.

Når hunden sidder, får den godbidden og roses.

Sid - 4. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal blive siddende, når du går fra den.

Vi er nu klar til at lære hunden at blive siddende, mens du går fra den.

Giv hunden kommandoen ”SIIIT” og stil dig foran hunden. Gå et skridt tilbage, men straks tilbage til hunden og ros den. Den må ikke nå at få lejlighed til at rejse sig.

Øg langsomt afstanden og tiden sådan, at hunden forbliver sikker i øvelsen. Træn også på steder med forstyrrelser.

Sid under gang indlæres ved en situation, der ligner indkaldet. Den er hunden fortrolig med og bliver derfor lettere siddende.

Afdækning

Dæk - 1. træningsfase

Træningsmål:
I første fase skal hunden blot forstå, at den skal lægge sig på kommandoen.

Denne øvelse fortsætter du i direkte forlængelse af siddeøvelsen. Her har du to godbidder i højre hånd, den første bruger du til at få hunden til at sidde som i siddeøvelsen.

Når hunden sidder trækker du langsomt godbid nr. to ned mod græsset. Med venstre hånd på krydset forhindrer du at hunden rejser sig, men derimod strækker sig frem for at få fat i den anden godbid.

Hvalpen får godbidden når den er helt udstrakt, samtidigt med at du giver kommandoen ”DÆK”. Kommandoen skal modsat SIT kommanoden være kort og præcis, men ikke brysk og irettesættende.

Når hvalpen ligger afdækket, holder du din højre hånd på græsset umiddelbart foran snuden, så hunden bliver liggende udstrakt. Kæl for hunden med venstre hund og ros hunden. Men pas på ikke at rose overstrømmende, som vil få hvalpen til at rejse sig eller rulle rundt i leg.

Afdækning i naturlig forlængelse af siddeøvelsen.

Dæk - 2. træningsfase

Træningsmål:
Lær hunden at lægge sig under forskellige forhold .

Afdækning skal trænes mange forskellige steder. Forlang ikke det urimelige af din hund, men modsat skal hunden også adlyde ”DÆK” kommandoen andre steder end på græsplænen og Ryatæppet.

Prøv afdækning på fortovet og andre ”usædvanlige” steder. Husk at give hunden ”FRI” efter endt belønning og ros.

Dæk - 3. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at lægge sig under gang.

Når hunden er 100% fortrolig med kommandoen ”DÆK” og lægger sig, selvom der er forstyrrelser omkring den, kan du gå videre til næste fase. Hunden skal nu lære at lægge sig under gang.

Mens du går giver du hunden kommandoen ”DÆK”. Samtidigt går du foran hunden og stiller dig med front mod hunden. Beløn hunden som tidligere.

Målet er, at hunden lægger sig hurtigt.

Dæk - 4. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal blive liggende, når du går fra den.

Vi er nu klar til at lære hunden at blive liggende, mens du går fra den.

Giv hunden kommandoen ”DÆK” og stil dig foran hunden. Gå et skridt tilbage, men straks tilbage til hunden og ros den. Den må ikke nå at få lejlighed til at rejse sig.
Øg langsomt afstanden og tiden sådan, at hunden forbliver sikker i øvelsen. Træn også på steder med forstyrrelser.

Dæk - 5. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal blive liggende i længere tid.

Modsat siddeøvelsen har vi i afdækningen en variant vi kalder ”Afdækning med afledning” eller kort og godt ”langtidsafdækning”.

Giv hunden kommandoen ”DÆK” og stil dig foran hunden. Gå 3 skridt tilbage og bliv stående. Hold nu nøje øje med hunden og vær klar til at give den en ny ”DÆK” kommando hvis den viser tegn til at rejse sig. Du skal ikke kigge på hundens hoved, men derimod holde øje med rumpen. Umiddelbart før den rejser sig vil den begynde at stramme musklerne i bagbenene og derved kan du allerede inden den rejser sig give den en ny kommando.

Umiddelbart efter den nye kommando går du tilbage til hunden og roser/belønner den. Husk at give den fri.

Dæk - 6. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal afdækkes på afstand.

Du skal også lære hunden at adlyde ”DÆK” kommandoen på afstand. Når hunden er helt sikker i de øvrige faser af dækøvelserne, kan du binde hunden af i den lange line og gå lidt væk. Giv hunden kommandoen ”DÆK” og vær klar til at gå tilbage for at belønne den med det samme.

Træn på denne måde ved at øge afstanden. Du kan også med fordel træne dæk og sid skiftevis, så hunden bliver mere fortrolig med disse kommandoer.

Målet er at hunden adlyder din kommando på 30 meters afstand.

Afdækning trænes rutinemæssig forskellige steder.

Skud

Træningsmål:
Hunden skal forholde sig ligegyldigt overfor skud og andre skarpe lyde.

Almindeligvis er det ikke et problem for boxeren at være ligegyldig med skud og andre skarpe lyde. Lejlighedsvis oplever vi dog hunde, som reagerer usikkert eller nervøst overfor skud.

Når vi ser på skudopmærksomhed er det vigtigt at vurdere, at hunden ikke har noget intelligent forhold til selve skuddet, altså at det på nogen måde kan være farligt. Hunden føler blot ubehag ved den kraftige påvirkning, der kommer til udtryk på forskellig vis.

Det er ikke sjældent at hundeføreren selv har skabt problemet, f.eks. ved i en ung alder at give hunden en for overvældende oplevelse. De hunde der fødes i efteråret og f.eks. skifter hjem op til nytåret, har f.eks. større chancer for at udvikle skræk for fyrværkeri, end de hunde der først oplever denne påvirkning i en senere alder.

Tilvænning til skud skal altid ske langsomt og i svage doser. Gå med hunden langt væk fra hjælperen der skal skyde. Leg med hunden så den har front mod skuddet. Fortsæt legen mens der skydes.

Hvis hunden afbryder legen er du stadig for tæt på.

Efterhånden som hunden ikke lader sig mærke med skuddet og fortsætter legen uden problemer, kan man mindske afstanden til skuddet.

Boldmotivation kaldes denne form for indlæring typisk. Det er en naturlig fortsættelse af hvalpemotivationen, og en effektiv måde at få en glad og opmærksom hund.

Lineføring / Fri ved fod

Lineføring – 1. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal følge føreren opmærksom.

Træningen foregår altid i line! Brug legetøj i form af en klud eller blød bidepølse.

Denne øvelse er blot en videreførelse af hvalpemotivationen, hvor du legede med hunden tæt ved kroppen. Her foregår legen blot mens du går.

Brug ingen kommandoer, men leg meget med hunden på venstre side. Lejlighedsvis tager du legetøjet op og holder det ind til kroppen foran. Hunden kigger efter det, hvilket udløser belønning ved at du igen leger med hunden.

Under denne leg foretager du retningsskift, altså drejer til højre og venstre, mens du hele tiden sørger for at have hundens opmærksomhed.

Hvis hunden kigger væk, når du tager legetøjet op, skal du straks tiltrække dig hundens opmærksomhed. Denne første fase er ikke overstået, så længe hunden fjerne blikket fra dig.

Lineføring – 2. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal følge føreren opmærksom, selvom den ikke kan se legetøjet.

Når hunden kigger konstant på dig, mens legetøjet er synligt, skal du prøve at gemme det væk. Du kan putte legetøjet ind under frakken eller gemme det bag på ryggen.

Hunden vil givet kigge efter legetøjet, og måske forsøge at følge det. Brug ikke kommando, men hold hunden tilbage i linen.

Hunden vil snart kigge på dig, hvilket straks udløser belønningen igen.

Fortsæt denne fase til hunden kigger på dig, straks legetøjet er væk.

Lineføring – 3. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal stoppe, når hundeføreren stopper.

Gå med hunden som i de foregående faser. Leg med hunden, men tag så legetøjet op som i den første fase. Ja, det er rigtigt at vi går lidt tilbage i træningen, for nu bygger vi en ny ting på øvelsen.

Du stopper og holder samtidigt hunden tilbage i linen. Brug stadig ingen kommando, men hvis hunden ikke sætter sig af sig selv, kan du blidt holde den på krydset mens du fører legetøjet hen over hovedet på den, akkurat som vi lærte hunden at sidde i siddeøvelsen.

Vi bruger ingen kommando, fordi hunden skal lære, at det er førerens stop, der i sig selv er kommando til at sætte sig.

Straks hunden sidder belønner du med leg. Her vil hunden springe op igen for at lege og det er naturligvis OK.

Fortsæt denne øvelse indtil hunden sætter sig sikkert hver gang du stopper. Herefter gemmer du legetøjet væk som i fase 2 og fortsætter til hunden sætter sig sikkert uden at kunne se legetøjet

Hunden lærer hurtigt at sætte sig på førerens venstre side, når man stopper. Hvis hunden sidder skævt skal du straks rette den ved at trække den på plads.

Lineføring – 4. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal følge føreren opmærksom og hurtigt i vendinger.

Denne træningsfase kan godt ligge efter fase 2.

Gå med hunden som i fase 2, altså med byttet/legetøjet gemt. Gør nu omkring således at du drejer mod venstre, mens hunden går bag dig højre om. Mens du gør omkring tager du legetøjet frem så det er fremme til belønning foran dig. Hunden vil nu erfare, at hver gang du gør omkring skal der leges, og derfor vil den søge at komme så hurtigt rundt som muligt.

Fortsæt denne øvelse indtil hunden hurtigt og målrettet vender omkring.

Lineføring – 5. træningsfase

Træningsmål:
Hunden følger dig opmærksomt i alle faser.

Du træner nu fase 2, 3 og 4 skiftevis. Træn varieret og aldrig for længe ad gangen. Hunden skal nu opbygge sikkerhed i at følge dig, uanset hvad du finder på.

Lineføring – et par tips

I denne øvelse kan nogle hunde finde på at løbe foran dig for at få fat i legetøjet. Andre hunde som måske ikke helt er vant til at føreren vil lege hele tiden, vil måske sakke lidt bagud og virke uinteresseret.

Den første type der løber lidt foran kan du holde tilbage med linen. I stedet for at gå lige ud hele tiden, kan du gå i en bue mod venstre, altså ind mod hunden. På den måde laver du en svag drejning ind mod hunden og presser den derved lidt tilbage.

Den hund der sakker bagud skal du motivere kraftigt. Det nytter ikke at rykke i linen – det opfattes som straf. Derimod skal du blive ved at lege med den og kan forstærke effekten ved at dreje mod højre når du går. Derved sakker den hurtigere bagud end den selv ønsker og vil derfor gøre mere for at komme op på siden.

Hvis du har det problem at hunden sætter sig skævt når du stopper, skal du straks rette det. Træk hundens rumpe ind så den sidder korrekt og beløn den straks. Det vil selvfølgelig være godt hvis hunden selv erfarer hvad der er det rette. Du kan derfor også med fordel forstærke fejlen. Hunden vil typisk sidde halvt ved siden og halvt foran, altså i en vinkel på ca. 45 grader. Når du stopper kan du derfor dreje dig selv mod venstre, hvorved hunden kommer til at sidde helt skævt. Det vil den lære at passe på.

Uanset hvilken model du benytter, er det vigtigt at fejlen rettes hurtigt. Og som med alle andre træningsformer, er det bedste, at hunden aldrig når at lave fejlene.

Apportering

Af alle lydighedsøvelser synes apporteringen som den sværeste. Hunden har intet imod at løbe ud til apporten eller lege med den, men lige det der med at komme ind til føreren med apporten rummer en del besværligheder. Det er egentlig ulogisk, og skyldes da normalt også fejlindlæring.

Det er altid dejligt at se en glad apportør.

I sin idelle form udføres apporteringen på denne måde. Hunden sidder roligt afventende på plads ved føreren venstre side. Føreren kaster apporten så den lander tydeligt synligt for hunden, i en afstand af mindst 10 skridt. På kommandoen APPORT løber hunden hurtigt ud til apporten, samler denne op uden tøven, og løber tilbage og sætter sig foran føreren med apporten i munden. Hunden holder apporten roligt uden at tygge eller lignende. På kommandoen SLIP tager hundeføreren apporten. På en ny kommando PLADS går hunden på plads ved føreren venstre side, hvorved øvelsen er afsluttet.

Øvelsen indeholder 3 kommandoer og består derfor af 3 øvelser sat sammen til én. Disse øvelser trænes hver for sig!

At kaste apporten er noget af det sidste hunden skal opleve!!!

Apportering – 1. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at apporten er et fælles legetøj.

Vi véd at hunden skal have et formål med øvelsen, så det starter vi med. Du har træningslinen på hunden. Linen ligger på jorden med fastholdes ved at du træder på den. Beløn nu hunden med at kæmpe om apporten. Hold fast med begge hænder om enderne af apporten, så du ikke trækker hundens mund skævt. Du skal ikke trække - lad hunden om det. I begyndelsen kan anvendes bidevulst i stedet for apportbuk af træ.

Lad hunden vinde apporten uden at skulle trække særligt hårdt. Det er nu at det er vigtigt at holde en fod på linen. Hvis hunden ikke af sig selv kommer hen til dig for at lege videre skal du lokke den. Ros den når den nærmer sig. Hunden vil komme hen til dig efter nogen tid - det skal du vente på, fordi det netop er i det sekund indlæringen finder sted. Hunden bliver på ny belønnet ved leg, men denne gang fordi den kom hen til dig. Du skal altså ikke trække i linen - hunden skal komme hen til dig af egen vilje ellers lærer den ikke noget.

At komme hen til føreren er ikke bare at komme indenfor rækkevidde. Det er forbudt at række ud efter hunden. Den skal helst komme helt ind og puffe til dig med apporten, og i hvert fald således at du ikke skal række ud for at kunne nå den. Hold gerne hænderne så hunden kan komme til at lægge apporten i hånden på dig.

Bliv ved på denne måde til hunden er helt sikker i, at når den kommer med apporten bliver der leget.

Du afslutter med at hunden får et alternativt legetøj, f.eks. en bold, som den kan løbe rundt med hvis den føler behov for det, eller giv den gerne en godbid.

Du må aldrig række hånden ud efter apporten eller for at fange hunden. Men det er heller ikke nødvendigt hvis du var flittig under hvalpemotivationen.

Apportering – 2. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at bringe legetøjet til føreren for at udløse legen.

Hunden har lært, at leg er noget der foregår inde hos hundeføreren. Den erfaring skal vi nu forstærke ved at hundeføreren går baglæns væk fra hunden, når hunden slipper apporten. Afstanden mellem hund og fører øges og du skal nu rose hunden for at komme hurtigt ind. Leg med hunden på samme måde som før.

Når hunden er blevet lidt fortrolig med at komme, kan du bygge kommandoen ”APPORT” på. Apport skal være et signal til hunden om leg, og derfor skal kommandoen komme i samme øjeblik, I begynder at lege sammen.

Apportering – 3. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at sidde foran føreren før legen udløses.

Hunden har nu accepteret at komme hen til føreren for at lege. Vi bygger nu en erstatningshandling ind, svarende til siddeøvelsen.

Når hunden kommer hen for at lege, holder du den under hagen samtidigt med at du lægger en hånd på krydset/nederste del af ryggen. Løft op under hagen - du må gerne bruge SIT kommando, for at nå målet hurtigere.

I starten er hunden usikker og skal have genetableret fortrolighed med situationen. Det er derfor vigtigt at du ikke tvinger hunden med magt, men roser den lige så snart den sidder. Lige så hurtigt som hunden har rumpen i jorden, ligeså hurtigt lyser du op i glædelig leg med hunden. Efter legen tager du igen hånden under hagen og får hunden til at sidde.

Denne del er den sværeste, fordi den indeholder en unaturlig adfærd for hunden. Du er nødt til at holde hånden under hagen på hunden, da den ellers vil spytte apporten ud. Træn på denne

Hunden skal holde apporten roligt, uden at tygge eller lege med apporten.

måde ved at gøre tiden længere og længere inden belønningen kommer i form af leg. Men hold hele tiden hånden under hagen og stryg gerne hunden langsomt og roligt over panden.

Når hunden accepterer situationen og er rolig, kan du prøve at flytte hånden fra hagen. Men vær klar til at få den hurtigt på plads igen, hvis hunden viser tegn på at ville slippe.

Fase 3 er færdig når hunden kan sidde rolig med apporten i munden i ca. 10 sekunder, uden at du skal holde den under hagen.

Apportering – 4. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at komme og sidde med apporten.

Når hunden sidder roligt med apporten i munden går du et skridt tilbage, men straks tilbage til hunden og leger med den. Legen slutter som i fase 3 med at du får hunden til at sidde. Dette gør du nogle gange.

Prøv nu at blive stående et par skridt fra hunden og lok den til dig med opmuntrende lyde. Når hunden kommer skal du ikke tage apporten, men blot vente. Hvis fase 3 er indlært tilstrækkeligt vil hunden sætte sig. Idet hunden sætter sig roser du og belønner med leg.

Fase 4 fortsætter på denne måde indtil hunden er helt fortrolig med at komme og sidde foran dig. Husk det er hele tiden dig, der skal flytte dig baglæns væk fra hunden!

Det er vigtigt at påpege, at denne del af apporteringen kan dæmpe hundens iver i at komme med apporten. Derfor skal du ikke træne den igen og igen, men ind imellem også træne fase 2, altså belønning uden at skulle sidde.

Apportering – 5. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at slippe apporten.

Nu er tiden kommet til, at hunden skal lære, at slippe apporten. Begynd med at lege, som i fase 2. Hunden skal ikke sidde i denne fase!

Når hunden leger kraftigt bliver du passiv, men slipper ikke apporten som i de tidligere faser. Brug kommandoen ”SLIP” og hold apporten så passivt som muligt indtil hunden slipper. Når hunden har sluppet roser du den og får den til at tage fat igen. Brug kommandoen ”APPORT”, når hunden tager fat i apporten igen.

Apportering – 6. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at samle apporten op.

Hunden skal også lære at samle apporten op. Fortsæt som i fase 5. Når hunden slipper apporten, lægger du den på jorden foran hunden og går selv et par skridt tilbage. Hunden samler apporten op og kommer ind og i leger som før.

Fortsæt på denne måde indtil hunden er fortrolig med denne fase.

Apportering – 7. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at samle apporten op og komme og sidde.

Du kan nu kombinere flere af faserne ved at få hunden til at samle op, komme hen og sidde og derefter belønne med leg. Fortsæt med dette indtil hunden er fortrolig og sikker i øvelsen.

Apportering – 8. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at hente apporten der kastes.

Nu får du belønningen for, ikke at have kastet med apportet på et tidligere tidspunkt. Hunden har nemlig ikke lært at løbe rundt og skabe sig tosset med apporten, og derfor vil den heller ikke gøre det nu.

Derfor får du først nu lov at kaste apporten. Hunden skal ikke nødvendigvis sidde på plads, når du kaster apporten. Hunden må gerne løbe med det samme - det er vigtigt at fastholde det tidligere indlærte, altså belønning for hurtighed og sikkerhed.

Hunden vil, hvis de foregående faser er korrekt og tilstrækkeligt indlært, nu løbe ud og hente apporten, bringe den tilbage og sætte sig med den. Du belønner naturligvis med leg. Når hunden slipper efter legen må du ikke bede hunden gå på plads, men kan med det samme kaste apporten igen.

Hunden er altid meget ivrig for at fange byttet, men kun hvis de foregående faser er tilstrækkeligt indlært, vil hunden komme tilbage med apporten. Derfor må du først kaste apporten på dette sene tidspunkt i indlæringen.

Det er imidlertid vigtigt at være konsekvent med det indlærte. Hunden må altså ikke få lov at passe sig selv med apporten (den skal altid bringe apporten ind og du skal altid belønne med leg). Skal hunden skabe sig tosset, så brug en bold eller noget andet. I denne forbindelse kan du bruge kommandoen ”FRI”.

Når hunden viser sig sikker i at hente apporten og afslutte korrekt som tidligere indlært kan du gå videre til fase 9.

Apportering – 9. træningsfase

Træningsmål:
Hunden skal lære at blive siddende mens apporten kastes.

Hunden sidder på plads - brug evt. kommandoen ”PLADS”. Hold hunden i halsbåndet og kast så apporten ud som før. Hold hunden et stykke tid (3 sekunder) inden du med kommandoen ” APPORT ” slipper hunden. Gennemfør øvelsen som før.

Du skal nu opbygge hundens forståelse for at blive siddende til ”APPORT” kommandoen lyder. Kast apporten, hold hunden tilbage, løsn taget i halsbåndet og stryg den evt. over panden. Send så hunden afsted med ”APPORT” kommandoen.

Du skal gøre denne pause længere og længere og røre mindre og mindre ved hunden. Til sidst vil hunden acceptere at skulle blive siddende til kommandoen lyder. Du kan blive nødt til at rette hunden med et skarpt ”NEJ” hvis den alligevel smutter. Hvis den ikke reagerer på et enkelt NEJ, skal du gennemføre øvelsen som før. Lad være et begynde med at kalde hunden ind uden apport eller lignende, det vil skade mere end det gavner. Fortsæt til hunden er sikker i øvelsen.

Apportering – 10. træningsfase

Træningsmål:
Den færdige øvelse.

Det eneste der mangler i den færdige øvelse er egentlig bare at få hunden på plads efter gennemført apportering. Dette behøver du ikke træne mange gange, men det skal dog afprøves. Rutinetræning

Øvelse gør mester og det gælder i særdeleshed også apporteringsøvelsen. Den ovenfor beskrevne lystbetonede indlæring har nogle svagheder, f.eks. vil hunden måske ikke uden videre acceptere at apportere en ukendt apportbuk, eller andre genstande. Derfor skal du kompensere for dette ved at træne med mange forskellige genstande og mange forskellige typer apportbukke. Du skal naturligvis også træne med de store apportbukke på 1 og 2 kg., ligesom både grene, bilnøglerne hundens egen line og andre genstande kan være udmærkede emner.

Du skal også træne apporteringen under støj og andre forstyrrelser. Lad gerne nogle personer stå i nærheden af apportbukken hvor den kastes, andre hunde der træner tæt ved og andre former for forstyrrelser. Træningen kan jo også foregå andre steder end på træningspladsen, apportering kan udmærket foregå på fortovet.

Træn ikke den færdige øvelse, men kun delelementer som ovenfor. Du har mest gavn af at træne fase 2,3 og 4 og kun lejlighedsvis de andre faser.

Korrekt afslutning med den store 2 kg apportbuk.

Spring

Spring – 1. træningsfase

Træningsmål:
Tilvænning til forhindringen.

Boxeren trænes til at forcere to typer forhindringer, henholdsvis et flugtspring der er 1 meter højt og 1,5 meter bredt, og for mere rutinerede hunde, et klatrespring på 1,8 meter i højden. I begge tilfælde skal hunden forcere forhindringen i forbindelse med en apporteringsøvelse.

Vi starter simpelt og lavt. I denne første fase er det vigtigt at opbygge hundens glæde og fortrolighed ved at forcere en forhindring. Øvelsen skal også tilpasses hundens alder, idet man ikke må springe med en boxer før den er ca. 1 år gammel.

For unge hunde kan forhindringen blot være et lavt brædt, f.eks. en hegnspæl eller lignende der ligger på jorden. Det må gerne være så lavt at hunden udmærket kan skræve hen over det uden at skulle springe.

Du skal gå foran med et godt eksempel. Tag hunden i træningslinen og spring selv over sammen med hunden. Ros og belønning. Og huske frem og tilbage flere gange. Brug gerne kommandoen ”SPRING”.

Træning af flugtspring skal altid starte i lav højde.

Når I har været over nogle gange og hunden er fortrolig med forhindringen, kan du fortsætte til næste fase.

Spring – 2. træningsfase

Træningsmål:
At springe selvstændigt.

Kast bolden over forhindringen så hunden let kan se den. Giv hunden rigeligt med line. Du løber frem og stopper, mens hunden fortsætter over forhindringen. Brug igen kommandoen ”SPRING”.

Ros hunden rigeligt og lok den så tilbage igen med en ny kommando ”SPRING”. Når hunden springer tilbage udløser det belønning i form af ros og leg. Fortsæt på denne måde til hunden er fortrolig med selvstændigt at springe frem og tilbage .

Spring – 3. træningsfase

Træningsmål:
At springe selvstændigt på kommando.

I stedet for at løbe hen mod forhindringen stiller du dig nu foran forhindringen med hunden i lang løs line. Giv hunden kommandoen ”SPRING” hvorved hunden springer over og tilbage igen. Belønning og leg som før.

Hvis hunden i denne fase ikke springer på kommandoen, kan du blive nødt til at gå lidt tilbage til fase 2. Men prøv blot at gået et skridt frem mod forhindringen frem for at løbe frem.

Fase 3 er afsluttet nå hunden fra stilstand selvstændigt på kommandoen ”SPRING” forcerer forhindringen.

Spring – 4. træningsfase

Træningsmål:
At øge højden og springe over andre forhindringer.

Hunden er nu fortrolig med kommandoen og øvelsen i grundtræk, og derfor kan vi nu øge sværhedsgraden lidt. Brug f.eks. andre forhindringer i form af lave vejskilte i møder på jeres tur, træstammer i skoven o.s.v. Men brug samme fremgangsmåde som ovenfor.

Det vil altid være en fordel når du øger kravet, at du motiverer hunden ved selv at løbe med.

Hvis hunden har alderen til det kan forhindringen også være lidt højere, men aldrig så høj at hunden tøver. Hvis hunden tøver foran forhindringen skal højden sættes ned i en periode, indtil den er helt fortrolig med situationen

Det vil altid være en fordel når du øger kravet, at du motiverer hunden ved selv at løbe med.Og hvis du ikke selv kan springe over, kan du løbe ved siden af.

Spring – 5. træningsfase

Træningsmål:
At forcere et klatrespring.

Modsat flugtspringet skal hunden som navnet antyder klatre over klatrespringet. Det er en fejl hvis hunden springer ned fra stor højde, og derfor skal tilvænningen til klatrespringet ske i lav højde. Hunden skal altså lære ad gå op ad rampen og nedad igen på kommandoen ”SPRING”.

Det er hundeførerens ansvar, at hunden aldrig får en ubehagelig oplevelse.

Først når hunden er helt fortrolig med denne øvelse, kan de begynde at øge højden på klatrespringet.

Spring – 6. træningsfase

Træningsmål:
At apportere over forhindringer.

Det er naturligvis en forudsætning, at apporteringsøvelsen er 100% på plads. Når du kombinerer apport og spring, skal du reducere højden på forhindringen væsentligt. Højden skal være så hunden uden problemer kan kigge hen over den og se hvor du kaster apporten.

Stil dig tæt foran forhindringen så hunden ikke fristes til at løbe udenom. Kast apporten så den lander fuldt synligt for hunden. Giv kommandoen ”SPRING” efterfulgt af kommandoen ”APPORT”. Afslut apporteringen som i apport fase 2, altså fuld motivation og klar til leg. Glem faserne med at hunden skal side o.s.v.

Rutinetræning

Spring med apportering er som det fremgår af ovenstående en sammensat øvelse. Delelementerne trænes jævnligt, mens de fulde, sammensatte øvelser kun trænes lejlighedsvist. Træn også her varieret, altså mange forskellige steder, mange forskellige højder, med og uden apportering o.s.v.

Den færdige øvelse - Flugtspring med apportering.

Fremadsendelse

Fremadsendelse – 1. træningsfase

Træningsmål:
Løbe fremad på kommando.

Fremadsendelsen er en sjov og fornøjelig øvelse, som hunden er glad for.

I sin færdige form skal hunden på kommandoen ”FREMAD” løbe ligeud indtil den på kommandoen ”DÆK” lægger sig og afventer hundeførerens næste kommando. Hundeføreren går hen til hunden og får den på plads med en ny kommando.

Gå ud til kanten af træningspladsen og anbring bold eller legetøj tydeligt synlig for hunden. Gå nu lidt ind på pladsen, måske blot nogle få meter, mens hunden stadig har sin opmærksomhed på legetøjet.

Løft armen og peg på i retning af legetøjet mens du giver kommandoen ”FREMAD”. Hunden styrter nu hen til legetøjet og bringer det tilbage for at lege. Beløn med ros og leg og gentag øvelsen.

I begyndelsen skal hunden altid kunne se bolden. På kort afstand kan den godt ligge i græsset, men går du længere tilbage, kan det være en fordel at hæve bolden fra jorden, f.eks. ved at placere den på en lille spand.

Efterhånden som hunden bliver mere sikker i øvelsen kan du øge afstanden ved, at du går længere og længere ind på pladsen. Husk at legetøjet altid skal ligge i træningspladsens udkant.

Her er det på plads med en staldfidus. Læg legetøjet i forbindelse med du f.eks. træner indkald. Derved lærer du hunden at legetøjet bliver lagt af dig, når du står ved enden af træningspladsen, og det billede vil hunden huske den dag, hvor den ikke ser du lægger legetøjet.

Fremadsendelse – 2. træningsfase

Træningsmål:
Afdækning under løb fremad.

Det er en forudsætning at fase 6 i afdækningen er tilstrækkeligt indlært.

Når du kombinerer de to øvelser, skal du gennemføre kommandoen ”DÆK” indenfor de første meter. Hunden må altså ikke nå hverken halvt eller helt ud til legetøjet, da det så er overvejende sansynligt den ikke vil lægge sig.

I denne fase er det særligt vigtigt at træne varieret, således at ”DÆK” kommandoen kommer i meget forskellig afstand, og nogle gange helt udebliver. Vi skal hele tiden bevare hundens iver for at løbe ud til legetøjet, og samtidigt forhindre, at den lægger sig automatisk efter forgodtbefindende.

Det er rigtigt flot, når hunden dækker af i løberetningen

Halsgivning og rondering

Halsgivning 1. træningsfase

Træningsmål:
At få hunden til at gø på kommando.

Det er en både sjov og praktisk øvelse, at hunden kan gø på kommando. Og den er relativt let at lære hunden.

Øvelsen består i sin enkelthed i, at du motiverer hunden kraftigt med legetøj eller godbid. Men hunden får det ikke belønningen og vil forsøge forskellige manøvrer, for at udløse belønningen. Hvis disse manøvrer ikke lykkes vil den sikkert give en lyd fra sig – stor eller lille er ikke afgørende – belønningen skal falde prompte. Brug kommandoen ”RONDÈR” når hunden belønnes.

Indlæring af halsgivning.

Grundlæggende beskyttelsesarbejde

Uddannelse i beskyttelsesarbejde har kun sportsmæssig værdi for hunde i privat eje. Derfor er der afgørende forskel på det slutmål vi har for uddannelse af boxere i klubregi, og så de uddannelsesmål, der f.eks. findes indenfor politiet.

Boxere må aldrig uddannes til at angribe, da vi aldrig har brug for denne evne, hverken i det daglige eller til prøver og konkurrencer!

Uddannelsen er opdelt i 6 faser, der giver en grundlæggende uddannelse. Hunden vil efter denne grunduddannelse kunne gennemføre en IPO-1 prøve. Yderligere uddannelse giver hunden rutine i at klare variationer i figuranter, samt IPO-2 og IPO-3 prøver.

Konceptet sikrer mod fejlindlæring. f.eks. er der i konceptet indarbejdet metoder, der giver hunden sikkerhed i at gibe korrekt, slippe korrekt og ellers forholde sig roligt, når dette ønskes.

Fase 1-3 opbygger forholdet mellem hund og figurant. Hunden lærer at anvende sin naturlige aggression mod figuranten, men alene når denne optræder truende. Er figuranten passiv opfattes han som neutral og kan tage kontakt med hund og fører på normal vis.

Fase 4-6 er tekniske faser, hvor hunden lærer at fange figuranten i forskellige situationer og under forskellig belastning.

Denne beskrivelse indeholder:

- Forudsætninger for deltagelse i C-arbejdet efter konceptet
- Beskrivelse af fase 1 - 6
- Tips til indlæring og fejlretning
- Det teoretiske grundlag for konceptet

Det rigtige grundlag

Grundlaget for dette koncept er hundens naturlige aggression, der får den til at tilbagevise en truende person, og samtidigt at være neutral overfor personer der ikke truer hunden.

Dette forudsætter at hunden har udviklet forsvarsadfærd, hvilket tidligst sker efter 10 måneders alderen. Typisk skal boxeren være 14 - 16 måneder gammel før den begynder uddannelse efter dette koncept.

I denne forbindelse skal man være opmærksom på, at hanhunde udvikles langsommere end tæver. Der er eksemper på, at hanhunde først har den fornødne modenhed efter den er fyldt 2 år.

Hundens modenhed chekkes i fase 1. Viser den ikke den tilstrækkelige adfærd her, må man ikke fortsætte arbejdet, men skal lade hunden vente 1-2 måneder, før man igen tester den.

Først når hunden har tilstrækkelig forsvars-adfærd i fase 1, er den klar til uddannelse.

For hunde der tidligere er uddannet efter andre koncepter, vil dette indebære særlige forholdsregler, der gennemgås under træningstips.

VIGTIGT
Det er meget vigtigt ikke at miste tålmodigheden i denne grundfase. Lad være med at falde for fristelsen til at lade figuranten lege med hunden for at fremme byttedrift og bid. Dette giver ikke den rigtige indlæring og medfører, at hunden snapper efter ærmet, når den kan komme til det, typisk i forbindelse med standhals og bevogtning.

Figurant og hundefører skal kende konceptet indgående, før hunden tages på banen. Der er ikke tid til at forklare undervejs. Det kan være en fordel at have en hjælper, der også kan forklare undervejs.

Hunden skal altid føres i fast halsbånd under øvelser - kun i lydighedsfaser kan anvendes halsbånd i kvæl.

FASE 1

Opbygning af forsvarsdrift

Hundeføreren står med hunden ca. 15 meter fra skjulet. Hunden skal være i line, gerne 2-3 meter foran føreren. Hunden er ikke under kommando og skal arbejde selvstændigt overfor figuranten.

Figuranten kommer frem fra skjulet i normal gangart indtil han er ca. 5 meter fra hunden. Her indtager han en markant truende positiur. Figuranten gør sig stor, med armene truende over hovedet. Figuranten har direkte øjenkontakt med hunden. Figuranten må ikke give lyd fra sig eller vifte med armene. Dette fremmer hundens byttedrift der ikke er ønskelig i situationen.

Den ønskede adfærd fra hunden er, at den går frem mod figuranten. Ved tilstrækkelig trussel skal hunden gø.

Når hunden giver hals, løber figuranten tilbage i skjulet ude af syne for hunden. Hund og hundefører følger efter og stopper i en afstand af ca. 5 skridt foran skjulet. Hundeføreren må aldrig trække hunden tilbage fra denne position, men skal selv gå frem til hunden, rose den og få den til at slappe af ved at stryge den langsomt og tale med rolig stemmeføring. Når hunden er i ro føres den væk med en pladskommando, hvorefter man går tilbage til udgangspositionen.

Herefter kommer figuranten ud fra skjulet i normal gangart og tager roligt og normalt kontakt med hunden. Da figuranten ikke udviser trueadfærd bør hunden reagere passivt.

Kan hunden ikke afreagere efter forsvarsadfærd, bør den ikke fortsætte uddannelsen i beskyttelsesarbejde.

Denne første fase er meget vigtig. Det er afgørende at hunden opfatter figuranten som en trussel, og ikke som en der opfordrer til leg. Dette kan skyldes enten manglende modenhed hos hunden, eller tidligere fejlindlæring fra andre metoder. Derfor skal man sikre sig, at fase1er korrekt før man fortsætter til fase 2.

Variationer:
Når figuranten løber tilbage mod skjulet kan han stoppe op og udvise ny trueadfærd. Ved ny halsgivning fortsætter de mod skjulet. Øvelsen kan udvides til at 3-4 stop/halsgivninger på vej mod skjulet

Vigtigt
Det er figurantens ansvar at tilpasse sin adfærd, så hunden udviser den rigtige forsvarsadfærd. Hunden må ikke på noget tidspunkt vise undvigeadfærd, altså må ikke trække sig baglæns, læne sig op ad hundeføreren og slet ikke gemme sig bag hundeføreren. Ved det mindste tegn på undvigeadfærd fra hunden reducerer figuranten sin truende adfærd. Han sænker armene, vender hovedet væk og siden til hunden. Figuranten gør sig mindre og trækker sig baglæns væk fra hunden hvis dette er nødvendigt.

FASE 2

Kanalisering af forsvarsadfærd til bytteadfærd

Hundeføreren står med hunden ca. 15 meter fra skjulet som i fase 1.

Figuranten kommer igen frem fra skjulet i normal gangart. Denne gang har han et bytte med som han skjuler på ryggen. Det er vigtigt at hunden ikke ser byttet. Han stiller sig truende ca. 5 meter foran hunden.

Når hunden giver hals løber figuranten frem og forbi hunden, således at den kan gribe fat i byttet. Hundeføreren giver modtræk, når hunden har fat i byttet, d.v.s. holder linen stram, men naturligvis ikke strammere end at hunden stadig bevarer grebet i byttet.

Efter et par seje træk frem og tilbage vinder hunden byttet og løber væk fra figuranten. Hunden må ikke opsøge figuranten for mere bytteleg.

Figuranten bliver stående passiv til hundeføreren er stoppet. Hundeføreren skal berolige hunden med rolige bevægelser og rolig stemme. Hunden må gerne bære byttet i længere tid.

Når hunden har sluppet byttet og er i ro, kommer figuranten fra siden og udviser trueadfærd. Figuranten må ikke true hunden, så byttet ligger mellem hund og figuranten, da dette aktiverer byttedriften. Truslen kommer fra andre retninger, og den korrekte adfærd er nu som i fase 1. Figuranten trænges tilbage og løber i skjul ved hundens halsgivning.

Vigtigt
Denne øvelse kræver megen tålmodighed. Det kan tage ganske lang tid for figuranten at aflede hundens opmærksomhed fra byttet og aktivere dens forsvarsadfærd igen. Efterhånden som hunden ledes væk fra byttet følger hundeføreren med, således at afstanden til byttet hele tiden øges. Herved reduceres byttedriften i situationen.

Når hunden af sig selv vil slippe byttet gives slipkommando. Hunden må nu ikke igen kunne tage fat i byttet igen. Hundeføreren skal føre linen så hunden ikke kan nå byttet, men han må ikke trække hunden væk fra byttet, eller på nogen måde fjerne byttet fra hunden. Hvis hunden går lidt væk kan hundeføreren følge med, så linen ikke slækkes og hunden derved ikke kan nå byttet igen.

FASE 3

Forsvarsadfærd som afslutning på rondering

Hundeføreren står med hunden ca. 15 meter fra skjulet. Figuranten står ved siden af skjulet med ærmet passivt, d.v.s. ærmet skråt nedad og uden spænding i armen.

Hundeføreren sender med kommandoen RONDER hunden frem mod figuranten. Hundeføreren følger med og holder i linen. Figuranten stirrer hunden i øjnene for at fremprovokere forsvarsadfærd. Hunden bør ikke springe op og gribe fat i ærmet, fordi dens byttedrift ikke er aktiveret i denne situation. Hunden stiller eller sætter sig foran figuranten, der fortsætter sin trueadfærd.

Efter at hunden har givet hals et par gange, løfter figuranten ærmet med en hurtig bøjning af albuen. Dette aktiverer hundens byttedrift, hvorved hunden griber fat i ærmet.

FASE 4

Modtagelse fra siden

Vi går nu til de tekniske faser, hvor hunden skal lære at stoppe figuranten i forskellige situationer. Vi begynder med at lære hunden at gribe ærmet, mens figuranten løber forbi med siden til. Dette belaster hunden mindst muligt da den ikke skal konfronteres med figuranten.

Hunden er i 10 meter line. Hundeføreren holder sin hund i halsbåndet med den ene hånd, mens han/hun har fat i den lange line med den anden hånd. Er hunden ivrig og har svært ved at få vejret kan hundeføreren holde den på brystet i stedet for i halsbåndet.

Figuranten kommer løbende hurtigt med stærke, overdrevne armbevægelser og lyde, for at aktivere hundens byttedrift. Hundeføreren opmuntrer sin hund til at stoppe figuranten. Figuranten giver kommando, f.eks. JA eller NU (ca. 1 skridt før han er på højde med hunden) til at hundeføreren skal slippe hunden. Hundeføreren må gerne sende hunden af sted med appel for at øge hurtigheden.

Figuranten løber forbi i en afstand af et par meter og holder nu ærmet vandret og roligt. Hunden skal gribe fat i ærmet på midten - figuranten må tilpasse ærmets position ved at tage det nogle centimeter frem eller tilbage, så hunden griber det rigtige sted. Figuranten skal hele tiden holde øje med hundens snude - det fortæller hvor den vil gribe.

Når hunden har grebet fat i ærmet giver hundeføreren modtræk. Mister hunden grebet eller får den ikke fat skal hundeføreren holde hunden tilbage - den må ikke fortsætte efter figuranten.

Efter et par seje træk afsluttes øvelsen som i fase

Vigtigt
Den rigtige timing er afgørende for denne øvelse. Det er vigtigt at hundeføreren først slipper på figurantens kommando, men modsat ikke tøver. Figuranten skal tilpasse sit løb så han løber så hurtigt som muligt, men at hunden stadig kan nå at gribe fat. Det vil sige at ved hurtige hunde skal figuranten løbe meget stærkt forbi.

Den korrekt uddannede hund skal kunne stoppe selv den hurtigste figurant. Fortsæt ikke til næste fase før hunden har opnået denne hurtighed!

FASE 5

Baglæns modtagelse

I denne fase skal hunden lære at gribe fat i ærmet, mens figuranten går baglæns væk fra hunden. Belastningen fra figuranten er større, men endnu ikke maksimal.

Hundeføreren holder sin hund som i fase 4, d.v.s. i halsbåndet med den ene hånd og fat i den lange line med den anden. Opmuntrer sin hund.

Figuranten kommer med stærke armbevægelser mod hunden, stopper op et par meter foran hunden og bevæger sig baglæns væk fra hunden, stadig med kraftige byttedriftsaktiverende armbevægelser.

FASE 6

Baglæns modtagelse med trængning.

Øvelsen gennemføres som fase 5, men figuranten skal blive stående og ikke fortsætte baglæns når hunden gives fri. Efter at hunden er modtaget ved at bøje af, føres den frem igen og trænges baglæns mod hundeføreren.

Under trængningen truer figuranten med højre hånd løftet, men har ikke stok med.

Anvendelse af stok kommer først når hunden er helt sikker i alle faser, og da kun lejlighedsvist.

Vigtigt
Figurantens gangart er her vigtigt. Hunden må ikke slæbes sidelæns, da hunden derved ikke behøver at holde ordentligt fast. Så længe den holder munden lukket vil den automatisk følge med. Hunden skal trænges baglæns og det gøres bedst ved at figuranten har en gangart som galop - altså benene efter hinanden frem for ved siden af hinanden, som ved normal gang.

TIPS

Ingen brug af hetzsele.

Ved at holde hunden i halsbåndet undgår man skader på hunden. Slipper hunden sit tag i ærmet under en kamphandling og føreren holder modtræk som han skal, vil han dreje hunden rundt, men uden at den mister balancen. Er linen derimod fastgjort i en sele er drejningspunktet i ryggen og hunden vil derfor meget let miste balancen og typisk falde på ryggen med fare for skader og ulyst til arbejdet.

I forbindelse med træningen er det figurantens ansvar, at hunden ikke belastes unødigt. Det skal altid være en behagelig oplevelse for hunden, og derfor skal figuranten holde nøje øje med hundens tilstand. Flakken med øjne er klart tegn på luftmangel og øvelsen skal da straks afbrydes.

Hvalpeærme og unghundeærme.

I fase 2 anvendes bidevulst som skjult bytte. I fase 3 anvendes beskyttelsesærme. Finder hunden dette bytte for stort er hunden ikke moden nok endnu. Så skal man gå tilbage til fase 2. Det kan være en fordel ikke at anvende hvalpeærme eller unghundeærme, da hunden ellers skal omskoles flere gange.

Hunde der ikke vil gribe byttet.

Hvis hunden ikke griber byttet i fase 2 og 3 skyldes dette sikkert manglende modenhed. Vent nogle måneder - figuranten må ikke lave bytteleg med hunden, det skal hundeføreren selv gøre.

Hvis hunden griber byttet i fase 3 og 4, men ikke i fase 5 og 6 skyldes dette sikkert en dårlig oplevelse tidligere. Her kan man forsøge at kombinere fase 4 og 5, således at hunden i fase 5 stadig skal gribe fra siden. Langsom kan man arbejde mere oge mere frontalt med hunden før man afslutter fase 5 som tidligere beskrevet. Herefter gennemføres fase 6.

Bemærk: Det er altid meget svært og kræver stor tålmodighed at rette fejlindlæring, og det kan ikke altid lade sig gøre. Det tager mindst 6 måneder at rette fejlindlæring, der skyldes en dårlig erfaring.

Hunden tøver med at følge figuranten p.g.a. byttet på pladsen.

Når figuranten løber tilbage mod skjulet kan han stoppe op og udvise ny trueadfærd. Ved ny halsgivning fortsætter de mod skjulet. Øvelsen kan udvides til at 3-4 stop/halsgivninger på vej mod skjulet

Hunden vil ikke slippe byttet.

Hunde med en naturlig høj byttedrift vil passe på sit bytte, enten ved at bære meget rundt på det, eller lægge sig ved det eller ovenpå det, så andre ikke kan komme til det.

Når hunden slipper ærmet må den ikke igen kunne få fat i det. Husk at give en SLIP kommando når hunden selvstændigt slipper byttet. Herefter dækkes hunden af ved ærmet. Hvis hunden snapper efter ærmet skal hundeføreren selvstændigt og straks korrigere hunden. Efter korrektion går hundeføreren væk med ryggen mod hunden. Dette viser hunden at det er hundeføreren der bestemmer. Hvis hunden alligevel tager fat i ærmet må en hjælper få hunden til at opføre sig korrekt. Når hunden har ligget roligt ved ærmet et stykke tid, går hundeføreren tilbage, får hunden i grundstilling og drejer højre om væk fra byttet.

Hunde med veludviklet byttedrift skal have øvelser med højere indhold af forsvarsadfærd, f.eks. variationen i fase 1, hvor figuranten, når han løber tilbage mod skjulet, kan stoppe op og udvise ny trueadfærd. Ved ny halsgivning fortsætter de mod skjulet. Øvelsen kan udvides til at 3-4 stop/halsgivninger på vej mod skjulet.

Hunden snapper efter ærmet ved bevogtning.

Denne fejl skyldes som regel, at hunden har lært bytteleg (social kampleg) med figuranten før andre øvelser. Hvis hunden som hvalp har lært at figuranten er “legeonkel”, kan den naturligvis ikke vide bedre, når den bliver voksen.

Afhjælpning kan ikke foretages af hunde-føreren alene, men kræver en hjælper udover figuranten (se foto herover). Hjælperen holder hunden i 10 meter line. Hunden sendes til rondering udenfor skjulet. Hunden griber fat i ærmet hvorefter figuranten skræver over linen og vender dermed ryggen mod hjælperen. Hjælperen giver træk, samtidigt med førerens slipkommando.

Da linen nu går mellem benene på figuranten, vil trækket i linen foregå mod figuranten og ikke væk fra figuranten. Derved vil hunden opleve det modsatte som ved modtræk, og netop ikke blive bekræftet/støttet i at holde fast. når byttet er passivt.

Hunden bider i kanten af byttet.

Denne fejl skyldes manglende modenhed hos hunden, enten overfor byttet i sig selv f.eks. ved overgang fra bidevulst til ærme, eller overfor figuranten, hvor hunden ikke kan håndtere den frontale belastning mod figuranten. Giv hunden mere tid og gå tilbage til bidevulst en periode.

Vedvarende halsgivning.

I forbindelse med ronderingen ønskes en vedvarende standhals. Dette indøves ikke med det samme, men først efter 3-4 træningstime i fase 3. Det er vigtigt at bekræfte den urutinerede hund i halsgivningen hurtigt. Først når den har lært at halsgivning giver resultat, kan man forlange flere og flere bjæf før resultatet udløses.

Manglende halsgivning.

Nogle hunde har svært ved at give hals, ikke som følge af manglende evne, men som følge af manglende vilje/modenhed. Halsgivningen er i denne situation en advarselslyd før hunden indsætter anden forsvarsadfærd, og det forudsætter modenhed. Manglende halsgivning er derfor et tegn på manglende modenhed i fase 1.

Hunden løber langsomt efter figuranten.

Vi vil gerne have en hund der løber hurtigt efter figuranten. Byttedriften fremmer hundens hurtighed og derfor kan figuranten løbe i sik sak tilbage mod skjulet, men hans flagrer med armene.

Vigtigt
Hvis hunden får et dårligt greb i ærmet, giver hundeføreren en SLIP kommando. Hunden skal slippe, hvorefter øvelsen begyndes forfra. Hunden må aldrig vinde ærmet efter et dårligt bid!

Besøg Boxer-klubbens hjemmeside på www.boxer-klubben.dk